

Project Number: 2016-1-FR01-KA201-024133

TEMPLATE: IO1.D – CASE STUDIES

Each partner must identify at least 10 case studies on how teachers deal with integration issues in secondary schools as well as on their knowledge of non-discrimination value and human rights. Particular attention has to be given to non-formal educational strategies.

TEACHER INFORMATION

Name	Marija Daunoriene
Picture of the teacher (Optional)	<i>Please enclose a jpg image of the teacher</i>
Email	maria.daunoriene@gmail.com
Country	☐ Belgium ☐ France ☐ Greece ☐ Italy ☒ Lithuania ☐ Portugal
Subject taught	Social educator (socialinis pedagogas)
Years of experience	6

SCHOOL INFORMATION

Name of the School	Kaunas Alexander Pushkin gymnasium
School Typology	☐ Lower Secondary School ☒ Upper Secondary School ☐ Vocational School
Country	☐ Belgium ☐ France ☐ Greece ☐ Italy ☒ Lithuania ☐ Portugal
City	Kaunas
Web site	www.puskinas.kaunas.lm.lt

Case Study Title

DAUGIAVAIKĖ ŠEIMA IŠ TADŽIKISTANO

Background and Context

Please collect information related to:

- Description of the school (number of students, student facilities, etc)
- Social context of the district where the school is located
- Percentage of immigrant student in the school
- Percentage of immigrant student in the class

Please, make sure that the length of this section is between 300 and 500 words

Mūsų gimnazijoje jau per 80 darbo metų yra sukurtos tvirtos tradicijos. Viena iš jų – dekados, skirtos įžymiam poetui Aleksandrui Puškinui atminti. 1999 metais, minint poeto 200-ąsias gimimo

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

metines, gimnazijai suteiktas Aleksandro Puškino vardas. Gimnazija dirba dviem pamainom. Rytinėje pamainoje vykdomas mokinių ugdymas pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Mokomoji kalba rusų. Nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. įsteigtos klasės, kuriose mokoma valstybine lietuvių kalba. Vakarinėje pamainoje vykdomas suaugusiųjų ir dirbančio jaunimo (16-17 metų) mokinių ugdymas pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Mokomoji kalba lietuvių. Nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. gimnazija turi struktūrinį padalinį – Pagrindinio ugdymo skyrių (V. Krėvės pr. 50). Jame ugdymas organizuojamas 5-10 klasių mokiniams, kurie stokoja mokymosi motyvacijos, arba turi socializacijos problemų. Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. pagrindinio ugdymo skyriuje atidarytos pradinės klasės-grupės, kur mokomi mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, emocijų ir elgesio sutrikimų. Mūsų gimnazijoje mokosi įvairių gabumų ir poreikių turintys mokiniai, su kuriais papildomai dirba 3 socialiniai pedagogai, 2 psichologai, 2 logopedai, spec. pedagogas, mokytojo padėjėjas. Gimnazijoje mokosi 1020 mokiniai, dirba 106 mokytojai.

Vykdamas Švietimo reformą gimnazijos bendruomenė, apsvarsčiusi visas galimybes, pasirinko ateities modelį: „Vienodos galimybės visoms tautinėms bendruomenėms ir konfesinėms pakraipoms“. Mūsų gimnazijoje mokosi įvairių tautybių moksleiviai: lietuvių, rusų, žydų, ukrainiečių, latvių, estų, armėnų, baltarusių, lenkų, totorių, moldavų, kirgizų, amerikiečių, afganistaniečių, bulgarų, azerbaidžaniečių, gruzinų, tadžikų, prancūzų, uzbekų.

Gimnazijos mokytojai ir administracija aktyviai dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose, respublikiniuose, miesto renginiuose, projektuose, tobulina įvairias kompetencijas, kelia kvalifikaciją, gerai ir tinkamai paruošia mokinius egzaminams bei įvairioms olimpiadoms.

Gimnazijoje veikia 20 būrelių. Nemažas dėmesys kreipiamas mokinių neformaliajam švietimui, nuolatiniam mokinių užimtumui. Gimnazijoje mokiniai turi galimybę naudotis sporto sale, fitneso sale, aktų sale, choreografijos sale, konferencijų sale su 3D funkcija, biblioteka ir informacinių centru. Visos klasės pilnai įrengtos ir tinkamai paruoštos produktyviam, įdomiam ir inovatyviam mokymui(-si). Visuose gimnazijos kabinetuose yra interaktyvios arba išmaniosios (smartfon) lentos, projektoriai, kompiuteris, planšetinių kompiuterių klasė. Mokytojai ir mokiniai turi galimybę nemokamai naudotis spausdintuvais ir kopijavimo aparatais.

Gimnazija yra pačiame miesto centre. Susisiekimas yra labai patogus, nesudėtinga į ją atvykti ir pasiekti iš bet kurio kito mikrorajono ar rajono. Šalia gimnazijos yra didelis miesto parkas, Kauno mečetė, Kauno Kristaus Prisikėlimo cerkvė, sporto mokykla, baseinas, gydymo įstaigos, prekybos centras, autobusų stotis, geležinkelio stotis.

Apie 15% visų gimnazijos mokinių sudaro imigrantai. Vidutiniškai apie 20 % imigrantų yra kiekvienoje klasėje.

Factual Description

Please describe:

- *Time frame of the project (start and end date)*
- *When and if discrimination issue started within your class*
- *How would you describe the interaction between national and immigrant students*
- *How would you describe the interaction with parents, both nationals and migrants*
- *Describe whether other discrimination issues were raised (gender, religion, sexual orientation)*
- *If no migrant students are present in your class please describe whether issues concerning the refugees crisis in Europe were raised or were discussed*
- *Main actors involved*
- *Impact of the situation on the class (, didactical results and motivation, etc)*

- *Impact of the situation on the teachers (difficulties during the lessons, etc)*

Please, make sure that the length of this section is between 300 and 500 words

2016 m. rugsėjo dieną į mūsų gimnaziją atvyko N šeima su trimis vaikais ir parašė prašymus, kad nori mokytis mūsų gimnazijoje. Jauniausia mergaitė šiuo metu lanko priešmokyklinę ugdymo grupę, vidurinis berniukas yra pirmokas, o vyriausiasis vaikas yra trečios klasės mokinys. Šeima atvyko iš Tadžikistano. Reiktų paminėti, kad ši šeima gavo politinį prieglobstį Lietuvoje. Iš pradžių tiek vaikai, tiek mama bendraudavo tik savo gimtąją kalbą, sunkiai bendravo su aplinkiniais. Tėvas šiek tiek bendraudavo vartodamas rusų kalbą. Prisipažinsiu, kad tiek mokytojams, tiek administracijai ir pačiai šeimai kilo sunkumų bendraujant ir nežinant tadžikų kalbos subtilybių. Būtent dėl kalbinio barjero, nemokant išsireikšti ir paaiškinti ar pasakyti ko norima, kildavo daug nesklandumų ir sunkumų tiek vaikams, tiek ir mokytojams, tiek ir tėvams. Būtina pastebėti, kad jau nuo pat pirmų atvykimo dienų jautėsi ir matėsi didžiulis noras ir pastangos kuo greičiau integruotis ir adaptuotis gimnazijoje. Norisi paminėti, kad gimnazijos 2016-2018 metų strategijoje vienas iš tikslų yra sudaryti sąlygas mokiniams migrantams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) puoselėti ir tobulinti kalbinius (lietuvių k. ir rusų k.) gebėjimus integruojant į gimnazijos ugdymo procesą ir Lietuvos Respublikos gyvenimą. Tuo tikslu yra vykdomas projektas "Kalbinio ugdymo modelio kūrimas ir įgyvendinimas" mūsų gimnazijoje ir mokiniams, patiriantiems sunkumų mokantis tiek lietuvių, tiek rusų kalbą yra organizuojamos papildomos pamokos. Jau nuo pirmos mokymosi savaitės vaikai pradėjo lankyti nemokamas papildomas rusų ir lietuvių kalbos pamokas, kurios vyksta keturis kartus per savaitę. Net ir per mokinių atostogas tėvai prašė mokytojų papildomai mokyti ir dirbti su jų vaikais. Visi trys vaikai yra labai mandagūs, nuolat besišypsantys, noriai bendrauja su visais, žingeidūs, stengiasi mokytis, ir net jau pradėjo kalbėti ir suprasti rusiškai. Šiuo metu berniukai yra mūsų mokytojų pagalbininkai – vertėjai, t. y. jie padeda susikalbėti mamai su mokytojais. Tačiau vis dar nemažai sunkumų kyla su lietuvių kalba, jie tik pradėjo pažinti lietuvių kalbą, užtat motyvacija, noras mokytis ir išmokti yra didžiulis.

Noriu pabrėžti, kad tėvai yra labai atsakingi, visada dalyvauja klasės ir gimnazijos susirinkimuose, renginiuose. Tėvas ne kartą yra sakęs, kad jie labai patenkinti mūsų gimnazija. Visi trys vaikai lanko įvairius būrelius, užsiėmimus gimnazijoje: tenisą, turizmą, dailę, keramiką. Berniukai dažnai pasakoja apie savo gimtinę, nori kitus supažindinti su jų kultūra, taip pat patys vaikai mielai klausosi kitų, ir klausinėja. Tikiu, kad kaip jie geriau išmoks tiek rusų, tiek lietuvių kalbą, o jų pasakojimai bus dar įdomesni, atviresni, išraiškingesni. Per visą šį laikotarpį kol jie mokosi mūsų gimnazijoje dar niekada nepasireiškė diskriminacijos ar patyčių atvejų, nukreiptų prieš šią šeimą. Šiuo metu, vaikai praktiškai niekuo neišsiskiria, nebent savo azijietiška išvaizda. Bet tokių vaikų, šeimų, mūsų gimnazijoje yra tikrai nemažai, gal todėl niekas ir nesureikšmina jų išvaizdos skirtumų. O gal jie tiesiog dar per maži, kad atkreiptų dėmesį į tokius dalykus. Vaikams ir šeimai tinkamai adaptuotis naujoje šalyje ir gimnazijoje padeda visa gimnazijos specialistų komanda.

Activities carried out

Please describe

- *Which actions were undertaken to facilitate the integration process or stop the discrimination*
- *Describe if any education experts or NGOs were involved in the activities*
- *Describe whether non formal education tools were applied in class*
- *The actions and the point of view of the teachers involved (trainings, external experts, intercultural competences tools, etc.)*

Project Number: 2016-1-FR01-KA201-024133

- *The actions of the students involved*
- *The actions and reactions of the parents involved*

Please, make sure that the length of this section is between 300 and 500 words

Norėdami palengvinti šeimos integraciją į gimnazijos gyvenimą, pasitelkėme psichologą ir socialinį pedagogą, logopedą. Psichologė visu vaikus vertino jiems pateikdama adaptacijos testą. Aš, klasės valandėlės metu, pasakojau apie žmonių kultūrinius skirtumus ir panašumus. Kartu su vaikais pažiūrėjome filmuką „Bjaurusis ančiukas“ bei aptarėme niuansus ir jo esmę. Kai aiškinomės, tai paaiškėjo, kad visi vaikai puikiai suprato kaip sunku būti kitokiu ir kad negalima šaipytis ar kitaip tyčiotis iš žmonių. Šios šeimos vaikams yra sudarytos sąlygos lankyti socialinių įgūdžių užsiėmimus pavadinimu „Nori pats save valdyti? Tu gali tai padaryti!“, kuriuos veda socialinė pedagogė kartu su psichologe. Kartą per savaitę su vaikais dirba ir logopedė. Ji padeda jiems išmolti kaip reikia teisingai tarti žodžius ir garsus rusų kalba. Po pamokų vaikai pasilieka prailgintoje grupėje, kur su mokytojos pagalba atlieka namų darbus, ten žaidžia įvairius stalo žaidimus, eina į lauko aikštelę, mokosi bendrauti ir bendradarbiauti su kitais vaikais. Labai smagu buvo matyti kaip visa šeima dalyvavo gimnazijos organizuotoje Kaziuko mugėje. Šiai mugei jie buvo pagaminę įvairių saldumynų, gražiai supakavę ir juos pardavinėjo. Tikrai didžiulę paklausą turėjo jų saldus stalas. 2017 m. kovo 31 d. vyks tradicinė šventė „Gimnazijos diena“ ir šių metų tema yra pasaulio virtuvė kur pagrindinis dėmesys skiriamas kultūriniais niuansams, tradicijoms, papročiams. Šioje šventėje dalyvauja visa gimnazijos bendruomenė. Minėta šeima taip pat labai noriai įsitraukė į klasės veiklų organizavimą. Berniukai minėjo, jog repetuoja tautinį šokį ir mama pagamins jų mėgstamiausią patiekalą.

Siekiant tarpkultūrinio supratimo, tolerancijos mūsų pedagogai priversti nuolat tobulinti savo kvalifikaciją šiose srityse: multikultūrinis ugdymas, antidiskriminacinis ugdymas, švietimas žmogaus teisių srityje, neformalus švietimas, kultūrų įvairovė, pažinimas ir supratingumas ir kt. Pati asmeninės patirties įgijau lankydamasi įvairiuose seminaruose, tačiau didžiausios naudos suteikė lankymas seminaro, vykusio net kelias dienas, skirto multikultūriniam ugdymui „Laužome stereotipus – stipriname toleranciją“. Taip pat seminaro, skirto ugdyti bendrakultūrinės, mokinio ir jo pažangos pripažinimo kompetencijas „Probleminis vaikas ugdymo įstaigoje: vaiko ir įstaigos darbuotojų teisės, pareigos ir atsakomybės teisiniai aspektai“. Kartu su gimnazijos psichologe kasmet organizuojame įvairias akcijas, tokias kaip: Tolerancijos dienos minėjimas, veiksmo savaitė „BE PATYČIŲ“. Gimnazijoje kartą per 3 mėnesius atliekame apklausą „Atvykusių mokinių adaptacija“. Kartą per mėnesį kviečiame imigrantų tėvus į individualius pokalbius, kur aiškinamės jų ir vaikų patiriamus sunkumus, kartu diskutuojame apie įvairius sprendimo būdus, metodus ir sprendžiame iškilusias problemas. Nuo 2017 m. sausio mėnesio pradėjome įgyvendinti atvykusių mokinių integracijos ir adaptacijos programą „Mes skirtingi, bet vieningi“, kurios tikslai: sudaryti palankias sąlygas mokiniams – migrantams lengviau adaptuotis gimnazijoje ir integruotis į bendruomenę (visuomenę). Programos uždaviniai: padėti įsisavinti švietimo programas; sudaryti sąlygas išmolti lietuvių/rusų kalbas; ugdyti mokinių sociokultūrinės kompetencijas; ugdyti gebėjimus bendrauti su skirtingų kultūrų žmonėmis; mokinių tolerancijos ugdymas; aktyvus tėvų įtraukimas į vaikų adaptacijos procesą. Šios programos laukiami kokybiniai rezultatai: lygių mokymosi galimybių suteikimas ugdymo procese atvykusiems mokiniams, mažinant kalbos barjerą. Planuojame sumažinti kylančias psichologines problemas multikultūrinėje gimnazijos erdvėje. Šios programos laukiami kiekybiniai rezultatai: 80% vaikų, kurie nekalba arba prastai kalba lietuviškai ar rusiškai, išmoks kalbą tiek, kad tai netrukdyt jiems mokytis ir bendrauti. 60%

mokinių migrantų įsitrauks į aktyvų bendruomenės gyvenimą dalyvaujant klasės ir gimnazijos organizuojamose veiklose.

Assessment and lesson learnt

Please describe

- *The results achieved*
- *The impact on the different actors (immigrant students, other students, teachers, parents, etc)*
- *Your opinion on the case study*
- *The replicability of the strategy applied*

Please, make sure that the length of this section is between 300 and 500 words

Mano nuomone, kad vertinant laikotarpį nuo šeimos atvykimo į Lietuvą ir mūsų gimnaziją iki šios dienos yra tikrai geri: visi trys vaikai iki šiol nepatyrė diskriminacijos dėl religinių įsitikinimų, sėkmingai įveikė adaptacijos laikotarpį, jų integraciją į gimnazijos gyvenimą ir klasės organizuojamą veiklą vyksta palaiptai, bet pakankamai sparčiai ir gana sėkmingai. Šio atvejo aprašymas ir aiškinimas yra naudingas ne tik visai gimnazijos, bet ir man asmeniškai kaip specialistui. Mokiniai tampa atviresni, pakantesni, plečiamas jų akiratis, vis daugiau sužino ir įgyja žinių apie multikultūriškumą, kultūrų įvairovę, patyčių netoleravimą, įvairias anti-diskriminacijos formas. Kaip jau minėjau mūsų gimnazijoje kultūrų įvairovė yra tikrai plati: mūsų gimnazijoje mokosi įvairių tautybių moksleiviai: lietuvių, rusų, žydų, ukrainiečių, latvių, estų, armėnų, baltarusių, lenkų, totorių, moldavų, kirgizų, amerikiečių, afganistaniečių, bulgarų, azerbaidžaniečių, gruzinų, tadžikų, prancūzų, uzbekų. Pertraukų metu pastebiu, kad mokiniai bendrauja įvairiomis kalbomis, tiek lietuvių kalba, tiek rusų kalba, tiek savo gimtąja ir dėl to nėra jokių problemų, tai tik padeda jiems labiau integruotis į gimnazijos gyvenimą, bei bendrauti su bendraamžiais. Pravesdama įvairias veiklas įvairiose klasėse ir skirtingų kultūrų mokiniams ir būtent tose grupėse, kur mokosi nurodytos šeimos veikai, pastebiu, kad tai padeda man pažinti kitas kultūras ir tobulėti, mokausi spręsti iškilusias problemas kartu su mokiniais.

Tačiau vis dar manau, kad tikri ir apčiuopiami, pasiekti rezultatai bus matomi dar šiek tiek vėliau, dar per anksti kalbėti apie pasiektų rezultatų kokybę ir sudėtinga juos vertinti kaip itin pasiektus ir kokybiškus. Būtina akcentuoti adaptacijos ir integracijos procesų sklandumą. Džiugu, tai kad visi trys vaikai noriai ateina į gimnaziją, o tėvai noriai bendrauja ir bendradarbiauja su klasės vadovu, dalykų mokytojais, kitų mokinių tėvais. Mokiniai puikiai integruojasi į kalbinio ugdymo modelio diegimo projektą, lanko papildomas lietuvių ir rusų kalbų užsiėmimus. Šiai dienai jiems yra priimtinesnė rusų kalba, kalbėdami dažniau vartoja būtent šią kalbą. Šie visi trys vaikai yra puikus pavyzdys, kad būtent tokiam amžiuje daug greičiau galima išmokyti kalbos, bendraujant su bendraamžiais ir su suaugusiais. Su tokiais vaikais miela ir malonu dirbti, kai matai ugnelę jų akyse, norą viską pažinti ir sužinoti daug dalykų, išbandyti dar neatrastus dalykus. Vaikai yra labai drąsūs, nebijo klysti. Aš manau, kad tokio tarpkultūrinio bendravimo ir bendradarbiavimo yra abipusė. Kitiems vaikams taip pat yra ko pasimokyti ir išmokyti būtent iš šios šeimos, tai pirmiausia pagarbos vienas kitam, vieningumo, mandagumo, nuoširdumo, noro mokytis ir kt.